УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ АВСТРІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ НАПРИКІНЦІ XVIII— У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XIX ст.

1816 СТВОРЕННЯ ОСВІТНЬОГО ТОВАРИСТВА ГАЛИЦЬКИХ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКИХ СВЯЩЕНИКІВ

- 📍 перша просвітницька організація греко-католицьких священиків
- перша хвиля УНВ в Австрійській імперії
- організація створена у Перемишлі
- Могильницький представник УНВ, засновник освітнього товариства
- відкриття початкових шкіл з рідною мовою навчання наслідок діяльності освітнього товариства
- видання освітніх підручників рідною мовою наслідок діяльності освітнього товариства

1833 – 1837 ДІЯЛЬНІСТЬ "РУСЬКОЇ ТРІЙЦІ"

- 📍 літературний гурток семінаристів греко-католицької семінарії
- діяльність "Руської трійці" засвідчила перехід до культурницького етапу УНВ
- літературний гурток створений у Львові
- Шашкевич, Вагилевич, Головацький учасники "Руської трійці"
- "Руська трійця" зачинателі нової української літератури в українських землях Австрійської імперії
- 🍨 видання "Руською трійцею" збірки "Русалка Дністрова"
- Шашкевич представник УНВ, поет, лідер "Руської трійці" та співавтор "Русалка Дністрової"
- Головацький представник УНВ, поет, учасник "Руської трійці", співавтор "Русалка Дністрової", професор кафедри української мови та літератури у Львівському університеті та ректор Львівського університету
- Вагилевич представник УНВ, поет, учасник "Руської трійці", співавтор "Русалка Дністрової", учасник "Руського собору"
- обстоювання "Руською трійцею" культурної єдності українців Наддніпрянщини та Галичини
- припинення діяльності літературного гуртка австрійською владою
- НЕ було: започаткування нового літературного напрямку, нової мови для галичан

УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ АВСТРІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ НАПРИКІНЦІ XVIII— У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XIX ст.

1837 ВИДАННЯ "РУСАЛКИ ДНІСТРОВОЇ"

- перша літературна збірка в українських землях Австрійської імперії, написана українською мовою
- 📍 "Русалка Дністрова" укладена і видана "Руською трійцею" в Будапешті
- видання "Русалки Дністрової" причина припинення діяльності "Руської трійці"

''Весна народів'' 1848 – 1849-х років

- революційні події в Європі, під час яких поневолені народи та залежні верстви суспільства виступали з національними, політичними та соціальними вимогами
- гальмування розвитку суспільства відсутністю громадянських прав і свобод причина революції "Весни народів"
- гальмування розвитку суспільства існуванням застарілих феодальних порядків причина революції "Весни народів"
- зростання національної та політичної свідомості поневолених народів, поширення ліберальної ідеології причина революції "Весни народів"
- лібералізм політична ідеологія, що виступає за індивідуальні політичні та економічні свободи (підтримка свободи приватного підприємництва і торгівлі, вільної конкуренції, ліквідація будь-яких обмежень з боку влади та церкви, побудова громадянського суспільства і підтримка громадянських свобод: свобода слова, друку, зібрань, право обирати та бути обраним у владу, визнання прав національних меншин)
- проголошення Конституції Австрійської імперії наслідок революції "Весни народів"
- здобуття українцями першого досвіду парламентської діяльності (Кобилиця)
  наслідок революції "Весни народів"
- скасування панщини в Австрійській імперії наслідок революції "Весни народів"
- створення Головної Руської Ради наслідок революції "Весни народів"
- заснування кафедри української мови та літератури в Львівському університеті – наслідок революції "Весни народів"
- поява україномовної преси наслідок революції "Весни народів"
- проведення Слов'янського з'їзду наслідок революції "Весни народів"

УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ АВСТРІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ НАПРИКІНЦІ XVIII — У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XIX ст.

- придушення революції "Весни народів" та початок політичної реакції в Австрійській імперії (політичний опір верхівки влади суспільному прогресу, прагнення зберегти та зміцнити старі порядки шляхом придушення всього прогресивного)
- НЕ було: повернення до старих феодальних порядків, революції "Весни народів" у Московській імперії

1848 СКАСУВАННЯ ПАНЩИНИ В ГАЛИЧИНІ

- пристосування економіки до потреб ринку мета скасування панщини
- звільнення селян від повинностей на користь поміщиків наслідок скасування панщини
- прискорення процесів розвитку ринкових відносин на селі наслідок скасування панщини
- розгортання боротьби за право користуванням сервітутами наслідок скасування панщини
- НЕ було: конфіскації поміщицького та церковного землеволодіння, розв'язання аграрного питання (малоземелля та безземелля), звільнення селян від податків, введення зрівняльного землекористування за трудовими нормами, дефіциту робочої сили на селі

1848 СТВОРЕННЯ ГОЛОВНОЇ РУСЬКОЇ РАДИ

- представницький орган галичан під час революції "Весни народів"
- перша українська політична організація в українських землях Австрійської імперії
- 📍 організація створена у Львові за ініціативи греко-католицького духовенства
- політична лояльність Головної Руської Ради до Австрійської імперії
- обстоювання єдності українців Галичини та Наддніпрянщини
- політична вимога поділу Галичини на східну та західну частину за етнічним принципом
- вимога надання українцям доступу до всіх державних установ
- вимога розширення сфери вжитку української мови
- скликання Собору руських вчених у Львові

УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ АВСТРІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ НАПРИКІНЦІ XVIII – У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XIX ст.

- 📍 створення Галицько-руської матиці у Львові
- 🍨 видання газети "Зоря Галицька" у Львові
- участь представників Головної Руської Ради у Слов'янському з'їзді у Празі
- НЕ було: досягнення компромісу з польськими організаціями щодо майбутнього Галичини, проголошення незалежної української держави, вимога приєднання Галичини до Московської імперії, домагання повалення династії Габсбургів

1848 ВИДАННЯ ПЕРШОЇ УКРАЇНОМОВНОЇ ГАЗЕТИ "ЗОРЯ ГАЛИЦЬКА"

- перша періодична україномовна газета
- вихід друком газети у Львові
- видання газети за сприяння Головної Руської Ради